

Kirjallinen kysymys KK 162/2015 vp

Arja Juvonen ps

Kirjallinen kysymys toimiin ryhtymisestä eduskunnan hyväksymien lausumien johdosta käsiteltäessä kansalaisaloitetta Rattijuoppouden rangaistuksia on tiukennettava

Eduskunnan puhemiehelle

Kansalaisaloitteesta Rattijuoppouden rangaistuksia on tiukennettava (KAA 3/2014 vp) annetussa lakivaliokunnan mietinnössä (LaVM 31/2014 vp — M 5/2014 vp) valiokunta ehdotti, että kansalaisaloitteeseen sisältyvät ehdotukset lainvalmisteluun ryhtymisestä hylätään. Valiokunnan perusteluista ilmenee, että lakiehdotusten hylkääminen johtuu tietyistä oikeudellisista reunaehdoista ja siitä, että lakivaliokunnan mielestä voimassa oleva lainsäädäntö täyttää kansalaisaloitteen eräät vaatimukset. Mietinnössään lakivaliokunta myös ehdottaa, että hyväksytään kuusi lausumaa. 10.3.2015 pidetyssä ainoassa käsittelyssä eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen kansalaisaloitteen hylkäämisestä ja hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset.

Eduskunnan hyväksymät lausumat M 5/2014 vp:

M 5/2014 vp — Lausuma 1: Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy kiireellisesti toimiin alkoholikon käytön lisäämiseksi.

M 5/2014 vp — Lausuma 2: Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee lainsäädäntöehdotukset siitä, että valvontaviranomaiselle annetaan toimivalta keskeyttää alkoholin tai muun päihdyttävän aineen vaikutuksen alaisena ajoneuvoa kuljettavan henkilön ajo, vaikka teko ei sellaiseen täyttäisi rattijuopumusrikoksen tunnusmerkistöä.

M 5/2014 vp — Lausuma 3: Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii selvityksen, jossa sekä perustunnusmerkistön mukaisen rattijuopumuksen että törkeän rattijuopumuksen promillerajan taroituksenmukaisuutta arvioidaan kokonaisvaltaisesti eri näkökohdat huomioon ottaen.

M 5/2014 vp — Lausuma 4: Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii selvityksen rattijuopumuksen rangaistuskäytännöstä. Selvityksessä tulee erityisesti kiinnittää huomiota kuolemantapauksiin päätyneiden rattijuopumusten rangaistuskäytäntöön ja vähimmäis- ja enimmäisrangaistuksiin.

M 5/2014 vp — Lausuma 5: Eduskunta edellyttää, että hallitus tehostaa nuorten rattijuopumuksesta epäiltyjen päihdetilanteen kartoitusta ja siihen liittyviä jatkotoimia.

Kirjallinen kysymys KK 162/2015 vp

M 5/2014 vp — Lausuma 6: Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee uuden kokonaisvaltaisen periaatepäätöksen liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Kyseessä on olennaiset lainsäätämismenettelyyn liittyvät päätökset, jotka eduskunnan hyväksymänä merkitsevät, että niistä muodostuu osa ns. lainsäätäjän tahtoa. Esimerkiksi kansalaisaloitteen eduskunnalle avioliittolain, rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain ja transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta annetun lain muuttamisen (KAA 3/2013 vp) yhteydessä mietintöön liitettyyn vastalauseeseen sisältyneen lausuman johdosta on käynnistetty asiaa koskeva lainvalmistelu oikeusministeriössä. Tässä yhteydessä kansalaisaloitteen toisessa käsittelyssä eduskunta hyväksyi lausumaehdotuksen, jossa eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viivytyksettä valmistelemaan esityksen tasa-arvoisen avioliittolain edellyttämistä muutoksista tarvittaviin muihin lakeihin ja antaa esityksen eduskunnan käsiteltäväksi 31.12.2015 mennessä.

Myös rattijuopumusta koskevan kansalaisaloitteen yhteydessä hyväksyttiin lainsäädännön tarpeena ja lainsäädäntötoimintaan vaikuttavana toimintavelvoitteena varsinaista lainvalmistelua tarkoittava lausuma (Lausuma 2). Lakivaliokunta esitti mietinnössään, että eduskunta hyväksyy kaikkiaan kuusi kansalaisaloitteeseen liittyvää lausumaa, joilla toivotaan olevan vaikutusta rattijuoppouden vähenemiseen. Lakivaliokunta toteaa mietinnössään, että yksikin rattijuopumusonnettomuudessa kuollut tai vammautunut uhri on liikaa.

Lakivaliokunnan lausunnossa omaksuttu kanta lausumaehdotuksista ja eduskunnan hyväksyvä päätös hyväksytyjen lausumien muodossa merkitsevät lausumien sisällön mukaista institutionaalista tukea sille, millaisiin toimiin Suomessa on ryhdyttävä rattijuopumuksen vähentämiseksi osana järkevää yhteiskuntapolitiikkaa, sekä myös toimivaa parlamentarismia. Perustuslain 46 §:n (1112/2011) mukaan valtioneuvoston tulee antaa vuosittain eduskunnalle kertomus hallituksen toiminnasta sekä niistä toimenpiteistä, joihin se on eduskunnan päätösten johdosta ryhtynyt, samoin kuin kertomus valtionalouden hoidosta ja talousarvion noudattamisesta. Toimenpidekertomuksen kolmannessa osassa selostetaan hallituksen toimenpiteet valtiopäiväpäätöksen ja eduskunnan lausumien johdosta. Lisäksi jo usean vuoden ajan on kertomuksen valiokuntakäsittelyssä pyritty tarkastelemaan eduskunnan lausumiin perustuvien toimenpiteiden asianmukaisuutta ja riittävyttä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus aikoo toteuttaa rattijuoppoutta koskevan kansalaisaloitteen käsittelyn yhteydessä hyväksytyt lausumat?

Helsingissä 15.9.2015

Arja Juvonen ps